

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Ing. M. K.**, proti žalovaným: **1) Katastrální úřad pro Vysočinu, katastrální pracoviště Žďár nad Sázavou**, se sídlem Strojírenská 1276/8, Žďár nad Sázavou, **2) Městský úřad Nové Město na Moravě**, se sídlem Vratislavovo náměstí 103, Nové Město na Moravě, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 5. 2010, č. j. 29 Ca 184/2008 – 65,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Brně (dále též „správní orgán druhého stupně“) ze dne 29. 8. 2008, sp. zn. ZKI-O-112/475/2008, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno usnesení žalovaného ad 1) ze dne 19. 6. 2008, sp. zn. OR-217/2008-714, kterým bylo zastaveno řízení o námitce žalobce proti obnovenému katastrálnímu operátu v katastrálním území Nové Město na Moravě, podané dne 3. 6. 2008. Tato námitka byla žalovaným ad 1) posouzena jako zjevně nepřípustná, jelikož žalobce jako oprávněný z věcného břemene k bytové jednotce č. 1299/5 v budově č. p. X a X, postavené na pozemcích parcelní č. 309/1 a 309/2, katastrální území Nové Město na Moravě, jehož hranice zobrazené v katastrální mapě byly předmětem obnovy operátu, zpochybňoval zápis vlastnického práva k předmětným nemovitostem, nikoliv zápis věcného břemene k bytové jednotce, u něhož má postavení oprávněného subjektu. Především však předmětem obnovy katastrálního operátu je podle § 13 zákona č. 344/1992

Sb., katastrální zákon, v tehdy účinném znění (dále jen „katastrální zákon“), geometrické a polohové určení nemovitostí a od něho odvozené výměry pozemků, nikoliv údaje o právních vztazích, evidované v souboru popisných informací katastru. Proti takovým údajům proto v řízení o obnově katastrálního operátu námitky uplatňovat nelze.

Žalobou ze dne 6. 9. 2008 a doplněním žaloby ze dne 23. 10. 2008 na výzvu soudu se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí správního orgánu druhého stupně ze dne 29. 8. 2008 a dále toho, aby žalovaný ad 1) zastavil práce na změně operátu v katastrálním území Nové Město na Moravě podle představ žalovaného ad 2) uvedl operát do stavu podle listin, zaručujících osobní užívání bytu žalobcem. Žalobce vyložil, že předmětná bytová jednotka mu byla přidělena jako podnikový byt po nástupu do pracovního poměru u Uranových dolů Dolní Rožínka. Napadal skutečnost, že žalovaný ad 1) provedl změnu v evidenci vlastníků nemovitostí včetně bytové jednotky, a to na žádost žalovaného ad 2). Podle přesvědčení žalobce byla tato změna provedena nezákonně, jelikož žalovaný ad 1) neměl k dispozici odpovídající smlouvy a jiné doklady o dispozici s nemovitostmi. Žalovaný ad 2) nebyl podle jeho názoru nikdy vlastníkem dotčených nemovitostí, a tedy ani oprávněným účastníkem řízení; naopak vlastníkem bytové jednotky je i nadále žalobce sám. Napadal změnu v osobě vlastníka dotčených nemovitostí a její zápis žalovaným ad 1), a to poté, co tyto byly prodány žalovaným ad 2). Současně na žalovaném ad 1) požadoval doložení všech zápisů vlastníků a nabývacích titulů k dotčeným nemovitostem. Uzavřel, že o nezákonném jednání se dozvěděl v roce 1994.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 31. 10. 2008, č. j. 29 Ca 184/2008 – 10, žalobu žalobce ze dne 6. 9. 2008 v části směřující proti výše uvedenému rozhodnutí správního orgánu druhého stupně ze dne 29. 8. 2008 vyloučil k samostatnému řízení, vedenému pod sp. zn. 29 Ca 19/2009. V odůvodnění krajský soud dovodil, že žaloba je spojením dvou žalob a dvou závěrečných návrhů k zahájení dvou různých řízení, a sice žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), které bylo tímto usnesením vyloučeno k samostatnému řízení, a žaloby na ochranu před nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 12. 2. 2009, č. j. 29 Ca 184/2008 – 12, vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku za řízení o žalobě proti nezákonnému zásahu žalovaných ve výši 1000 Kč. Přípisem ze dne 23. 2. 2009 žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků. K posouzení žádosti soud využil potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech žalobce pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce (formulář č. 060) ze dne 22. 2. 2009, které žalobce soudu předložil v řízení sp. zn. 29 Ca 19/2009. Usnesením ze dne 2. 3. 2009, č. j. 29 Ca 184/2008 – 18, žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků zamítl. Přípisem ze dne 11. 4. 2009 žalobce znovu požádal o osvobození od soudních poplatků z důvodu změny ekonomických poměrů, přičemž na výzvu soudu přípisem ze dne 21. 4. 2009 výslovně sdělil, že se nejedná o kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu ze dne 2. 3. 2009 a že důvodem pro osvobození jsou změněné ekonomické poměry na straně manželky a zjištění závažného těžkého onemocnění plic, což doložil zprávou o ambulantním vyšetření ze dne 24. 3. 2009, zpracovanou MUDr. B. K., Fakultní nemocnice Brno – Bohunice. Krajský soud v Brně následně usnesením ze dne 6. 5. 2009, č. j. 29 Ca 184/2008 – 24, žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků opětovně zamítl a vyzval žalobce k zaplacení soudního

poplatku ve výši 1000 Kč. Žalobce následně přípisem ze dne 13. 5. 2009 doložil, že soudní poplatek uhradil.

Krajský soud usnesením ze dne 21. 10. 2009, č. j. 29 Ca 184/2008 – 33, žalobu odmítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalobci bude vrácen zaplacený soudní poplatek ve výši 1000 Kč. V odůvodnění poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 6. 2006, č. j. 8 Ans 3/2005 – 107, publikován pod č. 931/2006 Sb. NSS, a dovodil, že lhůta k uplatnění žaloby v délce dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce o nezákonném zásahu dozvěděl, počala běžet dnem nabytí účinnosti s. ř. s., tedy dne 1. 1. 2003. Lhůta proto marně uplynula dne 31. 2. 2003 (správně 28. 2. 2003). Žaloba však byla podána teprve dne 6. 9. 2008, a byla tak podána opožděně. Soud ji proto odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 10. 2009, č. j. 29 Ca 184/2008 – 33, napadl žalobce kasační stížností ze dne 24. 11. 2009, podanou z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., pro nesprávné pojetí žalobní legitimace a promlčecích lhůt. Argumentoval relevantními ustanoveními zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), jakož i dalších právních předpisů, upravujícími právo vydržení, zejména pak běh lhůt při vydržení podnikového bytu.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 25. 1. 2010, č. j. 29 Ca 184/2008 – 55, vyzval žalobce, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení doplnil kasační stížnost, ve stejné lhůtě zaslal soudu plnou moc udělenou advokátovi k zastupování ve věci podané kasační stížnosti, a dále aby ve lhůtě 10 dnů od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 3000 Kč.

Přípisem ze dne 5. 2. 2010 žalobce svoji kasační stížnost ze dne 24. 11. 2009 konkretizoval a současně požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení právního zástupce. Uvedl, že je invalida III. stupně a hrozí u něj nebezpečí nedostatku finančních prostředků na léky nebo dietní stravu a ohrožení zdravotního stavu. Na výzvu soudu žalobce předložil potvrzení o svých osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce (formulář č. 060) ze dne 24. 4. 2010, v němž uvedl, že jeho jediným příjmem je invalidní důchod ve výši 14 000 Kč měsíčně, nemá majetek větší ceny, nežije ve společné domácnosti, nemá žádné vyživovací povinnosti ani dluhy. Uvedl, že ve věci je nutno tak kvalitního právního zástupce, že je nad možnosti žalobce uhradit smluvní odměnu.

I.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 17. 5. 2010, č. j. 29 Ca 184/2008 – 65, žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků, jakož i návrh na ustanovení zástupce zamítl, a současně žalobce vyzval, aby do 10 dnů od doručení tohoto usnesení zaslal soudu plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v řízení o podané kasační stížnosti a aby v téže lhůtě zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 3000 Kč. V odůvodnění poukázal na ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. a na základě přezkoumání údajů, uvedených stěžovatelem v potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech ze dne 24. 4. 2010 uvedl, že měsíční příjem žalobce činí 14 000 Kč. Životní minimum žalobce činí podle § 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, v tehdy účinném znění (dále jen „zákon o

životním minimu“), 3126 Kč měsíčně, jeho příjem tedy přesahuje životní minimum více než trojnásobně. Krajský soud má tedy za to, že žalobce má dostatečné prostředky na zaplacení jednorázového soudního poplatku ve výši 3000 Kč. Vzhledem k tomu, že u žalobce nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, nesplňuje podmínky pro ustanovení zástupce ve smyslu § 35 odst. 8 s. ř. s.

Přípisem ze dne 30. 5. 2010 žalobce navrhl vyloučení vyššího soudního úředníka E. V. z řízení a rozhodování ve věci. Tento návrh odůvodnil tak, že není možné, aby soud hledal procesní překážky pro řádné projednání věci nebo dokonce požadoval bez odvolání uhrazení soudního poplatku po osobě, které vznikla invalidita při pracích na válečných reparacích. Není možné, aby vyšší soudní úředník zasahoval do jeho práv občana. Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 11. 8. 2010, č. j. 29 Ca 184/2008 – 75, byla námitka podjatosti zamítnuta, jelikož výhrady žalobce se týkaly postupu soudní osoby, které nemohou být důvodem pro vyslovení podjatosti.

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 5. 2010, č. j. 29 Ca 184/2008 – 65, napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížností ze dne 30. 5. 2010, v níž namítal, že to byl Krajský soud v Brně, který pojal řízení jako o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem. Sdělil, že kasační stížnost byla sepsána v plném souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s., přičemž ze strany České advokátní komory mu bylo sděleno, že nemají odpovídající odborníky na danou problematiku. Podle jeho přesvědčení je to soud, kdo je povinen uvést kasační stížnost do souladu se zákonem. Napadal svoji povinnost uhradit soudní poplatek ve sporu v případě, kdy státní orgán zasáhne do jeho lidských práv. Poukázal na Úmluvu o nucené nebo povinné práci (publikována pod č. 506/1990 Sb.) a Úmluvu o ochraně pracovníků proti nebezpečím z povolání způsobeným znečištěním vzduchu, hlukem a vibracemi na pracovištích (publikována pod č. 444/1991 Sb.). Na výzvu soudu uvedl v doplnění kasační stížnosti ze dne 7. 10. 2010, že JUDr. Josef Mašek, advokát, který byl ochoten jej zastupovat, tragicky zemřel, a proto musí požádat o přidělení právníka soud. Zopakoval své návrhy z řízení o žalobě a znovu poukázal na příslušná ustanovení katastrálního zákona a občanského zákoníku, týkající se vydržení. Vyložil, že užívací právo k bytové jednotce mu svědčí od roku 1972, a toto řízení je poslední možností, jak zabránit kolosálnímu podvodu s podnikovými byty, a zamezit tak i trestnému činu. Přípisem ze dne 31. 12. 2010 pak poskytl soudu obsáhlý rozbor věci včetně historického vývoje a citace řady podle přesvědčení stěžovatele relevantních zákonných ustanovení, v němž navrhl vydání rozhodnutí, že vlastníkem shora vymezené bytové jednotky je stěžovatel, a to vydržením podle smlouvy o užívání bytu s vlastníkem budovy.

Ve vyjádření žalovaného ad 2) ke kasační stížnosti ze dne 12. 11. 2010 tento navrhl, aby krajský soud kasační stížnost zamítl. Uvedl, že není zřejmé, vůči jakému zásahu státní správy nebo samosprávy žaloba směřuje a v čem je spatřována nezákonnost takového zásahu. Kasační stížnost je podle jeho názoru ve svém obsahu zmatečná a nejasná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, přičemž s ohledem na danou procesní situaci není nutné, aby byl stěžovatel zastoupen advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. (viz níže). Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a

uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené *nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.* Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Podle písm. d) téhož ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené *nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*

Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že **kasační stížnost není důvodná**.

Nejprve je třeba poukázat na ustanovení § 105 odst. 2 věty první s. ř. s., podle něhož *stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.* Ačkoliv povinné zastoupení advokátem je obecně jednou ze základních podmínek přípustnosti kasační stížnosti, podle konstantní judikatury zdejšího soudu by striktní trvání na podmínce zastoupení advokátem a zaplacení soudního poplatku v řízení o kasačních stížnosti proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků, jakož i o návrhu na ustanovení zástupce způsobilo jen řetězení téhož problému, případně by mohlo vést k nepřípustnému odepření soudní ochrany.

K této otázce se Nejvyššího správního soudu vyjádřil v rozsudku ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 – 41, publikován pod č. 486/2005 Sb. NSS (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná z: <www.nssoud.cz>), ve kterém vyložil, že *v řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel podle § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. (...) Za situace, kdy předmětem přezkumu je rozhodnutí, jímž nebylo vyhověno žádosti účastníka o ustanovení zástupce z řad advokátů, by trvání na podmínce povinného zastoupení vedlo k vlastnímu popření cíle, jenž účastník podáním žádosti sledoval, a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, že účastník právo na ustanovení zástupce nemá.* V rozsudku ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, pak zdejší soud výslovně judikoval, že *v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení advokátem.* Vzhledem k právě uvedenému Nejvyšší správní soud konstatoval, že kasační stížnost stěžovatele je přípustná a projednatelná i přesto, že stěžovatelem nebyl zaplacen soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti a že stěžovatel není ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

II.

Následně Nejvyšší správní soud obrátil svoji pozornost ke stěžejní námitce stěžovatele, totiž že nemá povinnost hradit soudní poplatek ve sporu, v němž se brání proti

zásahu státního orgánu do svých lidských práv. Uvedl, že advokát JUDr. Josef Mašek, který byl ochoten jej zastupovat, tragicky zemřel, a ze strany České advokátní komory mu mělo být sděleno, že nemají odpovídající odborníky na danou problematiku. Byl proto nucen požádat o přidělení právníka soud. Podle jeho přesvědčení je to navíc soud, kdo je povinen uvést kasační stížnost do souladu se zákonem.

V předchozím průběhu řízení žalobce přípisem ze dne 5. 2. 2010 soudu sdělil, že je invalida III. stupně a hrozí u něj nebezpečí nedostatku finančních prostředků na léky nebo dietní stravu a ohrožení zdravotního stavu. V přípise ze dne 21. 4. 2009 uvedl, že důvodem pro osvobození jsou změněné ekonomické poměry na straně manželky a zjištění závažného těžkého onemocnění plic, což doložil zprávou o ambulantním vyšetření ze dne 24. 3. 2009, zpracovanou MUDr. B. K., Fakultní nemocnice Brno – Bohunice. V potvrzení o svých osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce (formulář č. 060) ze dne 24. 4. 2010, předloženém na výzvu soudu, stěžovatel konkretizoval, že jediným jeho příjmem je invalidní důchod ve výši 14 000 Kč měsíčně, nemá majetek větší ceny, nežije ve společné domácnosti, nemá žádné vyživovací povinnosti ani dluhy. Uvedl, že ve věci je nutno tak kvalitního právního zástupce, že je nad možnosti žalobce uhradit smluvní odměnu.

Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.*

Nejvyšší správní soud neshledal tuto námitku důvodnou. Předpoklad být osvobozen od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. je objektivním znakem a kritériem, odvozeným od objektivní schopnosti či neschopnosti účastníka nést majetkové zatížení spojené s vedením sporu. Jestliže stěžovatel v potvrzení o svých osobních, majetkových a výdělkových poměrech ze dne 24. 4. 2010 uvedl, že disponuje měsíčním příjmem v podobě invalidního důchodu ve výši 14 000 Kč měsíčně, nemá majetek větší ceny, nežije ve společné domácnosti a nemá žádné vyživovací povinnosti ani dluhy, nelze než se plně ztotožnit se závěrem krajského soudu, totiž že stěžovatel má dostatečné prostředky na zaplacení jednorázového soudního poplatku za podání kasační stížnosti ve výši 3000 Kč. V této souvislosti lze ve shodě s krajským soudem konstatovat, že životní minimum žalobce činí podle § 2 zákona o životním minimu 3126 Kč měsíčně, jeho měsíční příjem tedy přesahuje částku životního minima o 10 874 Kč a činí takřka 4,5 násobek životního minima. Na tomto závěru nic nemění ani plicní onemocnění stěžovatele, když stěžovatel ani nijak blíže nespecifikuje, s jakými konkrétními zvýšenými náklady na léčbu je toto jeho onemocnění či případná lékařsky doložená potřeba nákladnější dietní stravy spojena. Nejvyšší správní soud nezkoumal ani ekonomické poměry na straně manželky, když stěžovatel v potvrzení o svých osobních a majetkových poměrech uvedl, že nežije s nikým ve společné domácnosti a nemá žádné vyživovací povinnosti.

Jako irelevantní je Nejvyšší správní soud nucen označit námitku stěžovatele, kterou napadal svoji povinnost uhradit soudní poplatek ve sporu v případě, kdy státní orgán zasáhne do jeho lidských práv. Nelze podle něj připustit, aby byla zakotvena povinnost placení soudního poplatku ve prospěch státu, když stěžovatel se domáhá

nápravy porušování zákonů právě ze strany orgánů státu. Takovou argumentaci nelze než označit za poněkud zkreslující, když činnost a financování justice nejsou žádným způsobem provázány s realizací kompetencí správních orgánů, jejichž nezákonný zásah je stěžovatelem napadán. Soudní přezkum úkonů správních orgánů je na činnosti veřejné správy zcela nezávislý, založený na rovnosti účastníků řízení (§ 36 s. ř. s.), přičemž jeho výsledek nelze předjímat a z předpokládaného rozhodnutí vyvozovat *a priori* jakékoliv závěry či důsledky. Vybíráním soudních poplatků je mimoto pokrýván toliko zlomek nákladů na fungování justice.

III.

Podle § 35 odst. 8 věty první s. ř. s. *navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.*

Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku stěžovatele, že vzhledem k tomu, že advokát, který byl ochoten jej zastupovat, tragicky zemřel, a stěžovatel nebyl úspěšný ani při snaze o získání advokáta prostřednictvím České advokátní komory (ze spisu není zřejmé, zda se jednalo o toliko neformální jednání či zda stěžovatel usiloval o určení advokáta ve smyslu § 18 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů), je třeba, aby mu byl ustanoven zástupce soudem.

Z výše citovaného ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. se podává, že k ustanovení zástupce soudem může dojít při kumulativním splnění dvou podmínek, a to 1) jde-li o účastníka, u něhož jsou splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a současně 2) je-li to potřeba k ochraně jeho práv. Jak vyplývá z výše uvedeného, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že u stěžovatele nejsou naplněny zákonné důvody pro osvobození od soudních poplatků, a není tedy splněna první podmínka pro ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Aniž by proto bylo třeba zkoumat naplnění podmínky druhé (její splnění se ostatně v řízení o kasační stížnosti předpokládá), nelze než dospět k témuž závěru, k jakému dospěl krajský soud, totiž že u stěžovatele nejsou dány podmínky pro ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Nad rámec potřebného odůvodnění lze v této souvislosti konstatovat, že podle § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů, *se částka 25 000 Kč považuje za tarifní hodnotu ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního*. Podle § 7 položky 3 advokátního tarifu činí sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby v této věci 2100 Kč, přičemž podle § 12 odst. 2 advokátního tarifu *advokát může snížit mimosmluvní odměnu až o polovinu.* Vzhledem k tomu, že v řízení o kasační stížnosti je zpravidla třeba učinit celkem dva úkony právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 advokátního tarifu, a sice 1) převzetí a příprava zastoupení nebo obhajoby na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb, a 2) písemné podání soudu nebo jinému orgánu týkající se věci samé, nepředstavuje úhrada právního zastoupení při zohlednění náhrady hotových výdajů ve smyslu § 13 advokátního tarifu s ohledem na příjmy stěžovatele neúnosnou zátěž. Argument stěžovatele, že ve věci je podle jeho názoru nutno tak kvalitního právního zástupce, že je nad možnosti stěžovatele uhradit smluvní odměnu, je pro posouzení

oprávněnosti požadavku na ustanovení zástupce irelevantní, nehledě k tomu, že jde toliko o názor stěžovatele.

Ostatně v této souvislosti lze poukázat na ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl*, přičemž součástí nákladů řízení, na jejichž náhradu má účastník v případě úspěchu ve věci nárok, je též odměna a hotové výdaje zástupce účastníka.

Nejvyšší správní soud se nemohl zabývat námitkami stěžovatele, týkajícími se posouzení samotné věci, když předmětem kasační stížnosti a přezkumu zde byla toliko otázka nároku stěžovatele na osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Teprve poté, kdy budou naplněny veškeré zákonné předpoklady přípustnosti a projednatelnosti kasační stížnosti, bude možné podrobit přezkumu samotné meritorní usnesení krajského soudu, jímž byla žaloba odmítnuta pro opožděnost.

Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného usnesení Krajského soudu v Brně, jakož i spisové dokumentace k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. za použití ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. tak, že vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. března 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu